

อำเภอฉวาง

คำขวัญ: ฉวางเมืองคนดี ตาปีไหลผ่านมา
แข่งเรือวันออกพรรษา ศูนย์การค้าตลาดจันดี
บารมีพ่อท่านคล้าย สิ้นแร่มากมาย
ผลไม้มากมี สนุกถึงงานปีใหม่
สุขใจกันถ้วนหน้า วันแห่ผ้าขึ้นธาตุน้อย

พิกัดภูมิศาสตร์: [๘°๒๕′๓๔″N ๙๙°๓๐′๑๗″E](#)

อักษรไทย อำเภอฉวาง

อักษรโรมัน Amphoe Chawang

จังหวัด [นครศรีธรรมราช](#)

พื้นที่

• ทั้งหมด ๕๒๘.๒ ตร.กม. (๒๐๓.๙ ตร.ไมล์)

ประชากร (๒๕๖๒)

• ทั้งหมด ๖๖,๙๖๒

• ความหนาแน่น ๑๒๖.๗๗ คน/ตร.กม. (๓๒๘.๓ คน/ตร.ไมล์)

รหัสไปรษณีย์

๘๐๑๕๐ ไปรษณีย์ฉวาง,
๘๐๒๕๐ ไปรษณีย์คลองจันดี (เฉพาะตำบลจันดี; ตำบลละอาย; หมู่ที่ ๘ ตำบลฉวาง),
๘๐๒๖๐ ไปรษณีย์ทานพอ (เฉพาะตำบลกะเปียด; ตำบลห้วยปรก; ตำบลนาเขลียง; หมู่ที่ ๓-๖ ตำบลนากะชะ; หมู่ที่ ๑-๖, ๘-๑๒ ตำบลนาแวง; หมู่ที่ ๑-๓, ๕, ๘-๑๐ ตำบลไม้เรียง)

รหัสภูมิศาสตร์

๘๐๐๔

ที่อยู่

ที่ว่าการอำเภอฉวาง หมู่ที่ ๑ ถนนภัททิราษฏร์ ตำบลฉวาง อำเภอฉวาง จังหวัด

ที่ว่าการ

นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐

ประวัติ

คำว่า "ฉวาง" ตามพจนานุกรมมี ๒ ความหมาย ความหมายหนึ่งเป็นนามหมายถึง วิธีคิดเลขขั้นสูงของโบราณหนึ่งอย่าง อีกความหมายหนึ่งเป็นกริยาแปลว่า ขวาง โดยแยกตัวอย่างคำในมหาชาติคำหลวงกัณฑ์มัทรีว่า "อันว่าพัยคฆราชอันฉวางมรรคาพระมัทรี"

เมืองฉวางเป็นเมืองเก่าขึ้นอยู่กับนครศรีธรรมราชมาแต่โบราณ ในทำเนียบข้าราชการเมือง นครศรีธรรมราช ครั้งรัชกาลที่ ๒ ใช้ร่วมกับคำว่า ฉวาง-ท่าชี - พุดชมโร ฉวางคือ ฉวางปัจจุบัน ทำชีอยู่ที่ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนพุดชมโร คือทุ่งสง และเจ้าเมืองหรือนายที่มีบรรดาศักดิ์ เป็นหมื่นได้แก่ หมื่นเพชรธานี ศักดินา ๖๐๐ ซึ่งถือเป็นเมืองเล็กๆ เมืองหนึ่งของนครศรีธรรมราช

เมื่อมีการปรับปรุงการปกครองของประเทศใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๙ เมือง นครศรีธรรมราช ก็ได้สถาปนาเป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครอง และหลังจากที่ได้ใช้กฎหมาย ลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ. ๑๑๖ (พ.ศ. ๒๔๔๑) แล้วก็เริ่มมีการจัดการปกครองในรูปของหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ขึ้น เมืองฉวางก็ได้สถาปนาเป็นอำเภอขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๓ โดยมีหลวงปรางประทุษราษฏร์ (เอียด ณ นคร) เป็นนายอำเภอคนแรก และมีนายอำเภอสืบเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันคือ "นายสกุล ดำรงเกียรติกุล"

การตั้งที่ว่าการอำเภอฉวาง ได้มีการย้ายที่ตั้งหลายครั้งส่วนมากจะอยู่ตามริมแม่น้ำซึ่งอาศัยเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก เช่น คนตั้งอยู่บ้านในไร่ ตำบลนาแวง ริมแม่น้ำตาปี เคยตั้งที่วังอ้ายลอน ริมคลองคุดด้วน เคยตั้งที่ปากคลองลุง และได้ย้ายมาที่ตั้งปัจจุบันเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๘ เหตุผลที่ต้องย้ายที่ว่าการอำเภอหลายครั้งก็เนื่องจากปัญหาถูกน้ำท่วมบ่อย

ภูมิศาสตร์

อำเภอฉวางตั้งอยู่ด้านตะวันตกของจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางด้านตะวันออกของอำเภอมีอาณาเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติเขาหลวง ส่วนอำเภอข้างเคียงเรียงตามเข็มนาฬิกาจากทิศเหนือ ได้แก่

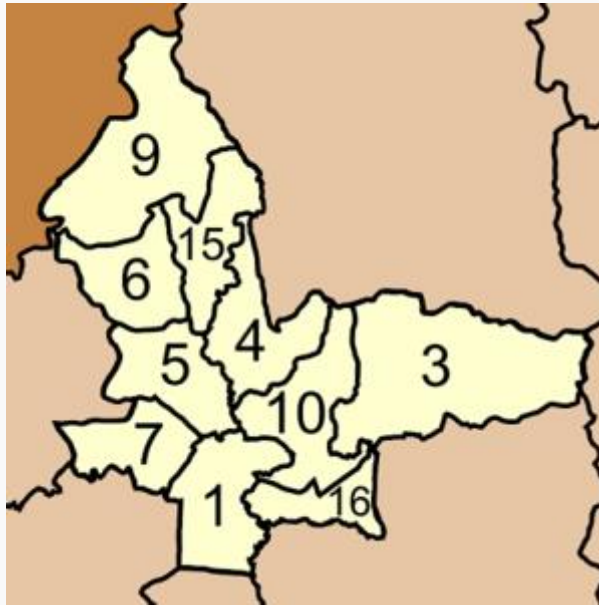
- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเวียงสระ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) และอำเภอพิปูน
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพิปูนและอำเภอลานสกา
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอช้างกลาง อำเภอนาบอน และอำเภอทุ่งใหญ่
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอฉ่ำพรรณรา

การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอฉวางแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๑๐ ตำบล ๘๔ หมู่บ้าน ได้แก่

ตำบลของอำเภอฉวาง

หมายเลขที่หายไปเป็นตำบลในอำเภอฉ่ำพรรณราและอำเภอช้างกลาง

ที่	อักษรไทย	อักษรโรมัน	จำนวนหมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑	ฉวาง	Chawang	๘	<u>เทศบาลตำบลฉวาง</u> <u>เทศบาลตำบลปากน้ำฉวาง</u>
๓	ละอาย	La-ai	๑๗	องค์การบริหารส่วนตำบลละอาย

๔	นาแว	Na Wae	๑๒	องค์การบริหารส่วนตำบลนาแว
๕	ไม้เรียง	Mai Rieng	๑๐	<u>เทศบาลตำบลไม้เรียง</u> องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เรียง
๖	กะเปียด	Kapiat	๕	องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปียด
๗	นากะชะ	Na Kacha	๗	องค์การบริหารส่วนตำบลนากะชะ
๘	ห้วยปริก	Huai Prik	๗	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปริก
๑๐	ไสหรี	Saira	๑๐	องค์การบริหารส่วนตำบลไสหรี
๑๕	นาเขลียง	Na Khliang	๖	องค์การบริหารส่วนตำบลนาเขลียง
๑๖	จันดี	Chan Di	๕	<u>เทศบาลตำบลจันดี</u>

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอฉวางประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๒ แห่ง ได้แก่

- เทศบาลตำบลฉวาง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลฉวาง
- เทศบาลตำบลจันดี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลจันดีทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลไม้เรียง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลไม้เรียง
- เทศบาลตำบลปากน้ำฉวาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลฉวาง (เฉพาะพื้นที่นอกเขตเทศบาลตำบลฉวาง)
- องค์การบริหารส่วนตำบลละอาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลละอายทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาแว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาแวทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เรียง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไม้เรียง (เฉพาะพื้นที่นอกเขตเทศบาลตำบลไม้เรียง)
- องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปียด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกะเปียดทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลนากะชะ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนากะชะทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปริก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลห้วยปริกทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลไสหรี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไสหรีทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาเขลียง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาเขลียงทั้งตำบล

ฐานข้อมูลด้านการประมงอำเภอฉวาง

๑. อำเภอฉวาง มีเกษตรกรมายื่นขอขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.๑) ทุกประเภท

จำนวน ๑๗๓ ราย คิดเป็นพื้นที่ ๗๘.๗๐๗๕ ไร่

๑.๑ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประเภทฟาร์มเลี้ยงยังชีพแยกตามกลุ่มชนิดสัตว์น้ำ

อำเภอ	ปลาน้ำจืด		สัตว์น้ำสวยงาม		สัตว์น้ำอื่น ๆ	
	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร(ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
อำเภอฉวาง	๑๖๘	๗๘.๕๐๘๙	๑	๐.๐๐๗๕	๔	๐.๑๙๑๑

๑.๒ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประเภทฟาร์มเลี้ยงพาณิชย์แยกตามกลุ่มชนิดสัตว์น้ำ

อำเภอ	ปลาน้ำจืด		สัตว์น้ำสวยงาม		สัตว์น้ำอื่น ๆ	
	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร(ราย)	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร(ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
อำเภอฉวาง	๑๓๑	๖๓			๑	๐.๗๕

๒. มีเกษตรกรมายื่นขอขึ้นผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.๒)

จำนวน ๖ ราย

๓. จำนวนองค์กรประมงชุมชนท้องถิ่น

ด้านการเพาะเลี้ยง จำนวน ๓ กลุ่ม

๔. จำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำปิด

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	ขนาดพื้นที่ (ไร่)
๑	หนองน้ำหัก	๑	ฉวาง	๓
๒	หนองทุ่งลาด	๑	ฉวาง	๓๐
๓	หนองวังกราย	๔	ฉวาง	๔
๔	หนองวังพร้าว	๔	ฉวาง	๘
๕	หนองหารนูน	๗	ฉวาง	๕
๖	หนองหารยาง	๗	ฉวาง	๕
๗	หนองหารหลง	๗	ฉวาง	๑๕

๘	หนองซีพัต	๘	ฉวาง	๑๒
๙	หนองแพบ	๘	ฉวาง	๓
๑๐	หนองแม่ตาด	๘	ฉวาง	๑๕
๑๑	หนองแม่ทิว	๒	นากะชะ	๗
๑๒	หนองหญ้าปล้อง	๒	นากะชะ	๙
๑๓	หนองหรั่ง	๒	นากะชะ	๔
๑๔	หนองเกาะโก	๖	นากะชะ	๑
๑๕	หนองทุ่งกระจุด	๖	นากะชะ	๑๐
๑๖	หนองออก	๑๑	นาแวง	๓
๑๗	หนองบัว	๘	นาแวง	๑
๑๘	หนองน้ำรอบ	๙	นาแวง	๑๒
๑๙	หนองไผ่โปิ๊ะ	๙	นาแวง	๕
๒๐	หนองห้วยดำ	๙	นาแวง	๘
๒๑	หนองน้ำหัก	๘	ไม้เรียง	๔๐
๒๒	หนองตีนเป็ด	๑๑	ละฮาย	๕
๒๓	หนองทองจิ้น	๑๑	ละฮาย	๗
๒๔	หนองทองทราย	๑๑	ละฮาย	๔
๒๕	หนองลุงพุด	๑๑	ละฮาย	๕
๒๖	หนองเตยเล็ก	๑๒	ละฮาย	๘
๒๗	หนองเตยใหญ่	๑๒	ละฮาย	๑๒
๒๘	หนองนายกลั่น	๑๒	ละฮาย	๔
๒๙	หนองซุมแสง	๓	ละฮาย	๓
๓๐	หนองทุ่งตะเคียน	๒	ไสหรั้า	๓

๕. จำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจิตธรรมชาติ

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	ขนาดพื้นที่ (ไร่)
๑	ห้วยรากไม้ตอนล่าง	๑๐	นาแวง	๗
๒	ห้วยรากไม้ตอนบน	๑๐	นาแวง	๕
๓	ทำนบตันตอ	๑๒	นาแวง	๒
๔	ทำนบวังช้างตาย	๑๒	นาแวง	๔

๕	ทำนบห้วยถ้ำ	๑๒	นาแวง	๑๐
๖	วังทับ	๑๒	นาแวง	๖
๗	คลองพอก	๘	นาแวง	๓๐
๘	ห้วยลึก	๘	นาแวง	๓
๙	ห้วยเวียง	๓	ใสหรี	๐
๑๐	ทำนบคลองหัน	๕	ใสหรี	๑๕
๑๑	คลองคุดด้วน	๖	ใสหรี	๑๐
๑๒	คลองลุง	๖	ใสหรี	๕๐
๑๓	คลองสำโรงใต้	๖	ฉวาง	๔
๑๔	คลองสำโรงเหนือ	๖	ฉวาง	๓
๑๕	คลองขอ	๒	นากะชะ	๓๐
๑๖	คลองนาบอด	๒	นากะชะ	๕๐
๑๗	ทำนบปากคลองตาบอด	๓	นากะชะ	๕๔
๑๘	ห้วยแม่ยวน	๓	นากะชะ	๑
๑๙	คลองเส	๖	นากะชะ	๙
๒๐	พุดตะเคียน	๑	นาแวง	๒๓
๒๑	ทำนบห้วยกลาง	๑๐	นาแวง	๑๘
๒๒	ทำนบห้วยม้งคุด	๑๐	นาแวง	๓

๖.ปริมาณผลผลิตจากการประมง (ในรอบปี ๒๕๖๒)

- ปลาชนิด จำนวน ๖๐,๐๐๐ กิโลกรัม
- กบ จำนวน ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม

๗.ตลาดที่รับผลผลิตสัตว์น้ำ

- ตลาดในพื้นที่
- ตลาดส่งออกในพื้นที่อำเภอทุ่งสง อำเภอพระพรหม และอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๘. จำนวนประมงอาสา ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓

- จำนวนประมงอาสา ๗ ราย
- จำนวนอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรประมง จำนวน ๔ ราย

๙. จำนวนศูนย์เรียนรู้ (หลัก/เครือข่าย)

ศูนย์เรียนรู้หลัก จำนวน ๑ ศูนย์

-นางวาสนา จงจิตร ตั้งอยู่ ๑๘๘/๒ หมู่ ๒ ตำบลละอาย อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

โทร. ๐๘๗-๘๘๙๗๓๐๐

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๖ ศูนย์

-นางอุไรวรรณ หวานแก้ว ตั้งอยู่ ๗๕ หมู่ ๔ ตำบลกะเปียด อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

โทร. ๐๘๖-๑๒๐๗๘๘๘

-นางเมตตา หินสันเทียะ ตั้งอยู่ ๘๔/๓ หมู่ ๑๒ ตำบลละอาย อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

โทร. ๐๘๑-๗๔๓๐๐๙๖

-นายวัชรินทร์ เต็มสงสัย ตั้งอยู่ ๓๕๔ หมู่ ๕ ตำบลจันดี อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

-นายสมบัติ ศิริวัฒน์ ตั้งอยู่ ๑๒๖ หมู่ ๑๒ ตำบลละอาย อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

โทร. ๐๘๙-๒๘๙๐๙๕๑

-นางกฤษณา รักษายศ ตั้งอยู่ ๒ หมู่ ๑๐ ตำบลนาแวง อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

โทร. ๐๘๕-๕๓๐๒๒๑๒

-นายเจริญ รักษาวงศ์ ตั้งอยู่ ๒๐๗ หมู่ ๑๐ ตำบลนาแวง อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีฯ

โทร. ๐๘๙-๒๙๒๑๖๑๘

๑๐. จำนวนเกษตรกรเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง

-จำนวน ๒๗ ราย

๑๑. ชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของอำเภอ

-ปลานิล (ในกระชัง) เป็นสัตว์น้ำที่ส่งออกไปขาย ในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง

-ปลาเลียหิน เป็นปลาที่อาศัยอยู่น้ำตื้นหรือลำธารที่น้ำไหลเชี่ยว

-ปลาหมอ เป็นปลาน้ำจืดที่อาศัยอยู่แหล่งน้ำธรรมชาติ บริเวณน้ำตื้นหรือแก่งหิน

๑๒. หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่

-กรมเจ้าท่า

๑๓. สัตว์น้ำควบคุม

- พื้นที่/ประกาศ แม่น้ำตาปี อำเภอดง
- จำนวนเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตจำนวน ๒๗ ราย
- กึ่งก้ามแดง จำนวน ๒๑ ราย

๑๔. จำนวนพื้นที่แหล่งปลาหน้าวัด

- คลองมาน้ำตาปีหน้าวัดวังสะพาน ตำบลนาแวง อำเภอดง
- คลองนอกหน้าวัดศิลา ตำบลนาแวง อำเภอดง
- คลองกะเปียดหน้าวัดกะเปียด ตำบลกะเปียด อำเภอดง
- แม่น้ำตาปีหน้าวัดนาเกียง ตำบลกะเปียด อำเภอดง
- คลองคุดด้วนหน้าวัดสวนขัน ตำบลละอาย อำเภอดง
- คลองเสลาหน้าวัดมะปรางงาม ตำบลละอาย อำเภอดง
- คลองแม่น้ำตาปีหน้าวัดหาดสูง ตำบลไม้เรียง อำเภอดง
- คลองแม่น้ำตาปีหน้าวัดควนมะปริง ตำบลนากะชะ อำเภอดง
- คลองแม่น้ำตาปีหน้าวัดม่วง ตำบลฉวาง อำเภอดง
- คลองคุดด้วนหน้าวัดเบญจมมิตร ตำบลฉวาง อำเภอดง
- คลองมินหน้าวัดควนสูง ตำบลฉวาง อำเภอดง